

Briselē, **XXX**.
[...](2021) **XXX** draft

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi
sekmēt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs**

1. IEVADS

1. Šajā paziņojumā sniegtas norādes, kā atbilstoši valsts atbalsta noteikumiem vērtēt publisko finansējumu svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*).
2. *IPCEI* var dot ļoti nozīmīgu ieguldījumu ilgtspējīgā ekonomikas izaugsme, nodarbinātībā un rūpniecības un ekonomikas konkurētspējā Eiropas Savienībā, ņemot vērā to pozitīvo netiešo ietekmi uz iekšējo tirgu un sabiedrību kopumā.
3. *IPCEI* dod iespēju apvienot zināšanas, ekspertu pieredzi, finanšu līdzekļus un ekonomikas dalībniekus no visas ES, lai mēģinātu novērst nozīmīgas tirgus vai sistēmiskās nepilnības un risināt sabiedrības problēmas, ko citādi nebūtu iespējams atrisināt. Tie ir paredzēti, lai publisko un privāto sektoru apvienotu vērienīgu projektu īstenošanā, kuri Savienībai un tās iedzīvotājiem sniegtu būtisku labumu.
4. *IPCEI* var dot ieguldījumu visās rīcībpolitikās un darbībās, kas vērstas uz kopīgo Eiropas mērķu sasniegšanu un kas jo īpaši ietver Eiropas zaļo kursu¹, digitālo stratēģiju², jauno Eiropas industriālo stratēģiju³ un *Next Generation EU*⁴. *IPCEI* var arī veicināt ilgtspējīgu atveseļošanu pēc nopietniem tādiem ekonomikas traucējumiem kā tie, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija, un atbalstīt centienus stiprināt ES sociālo un ekonomisko noturību.
5. Ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) stratēģiju⁵, ir svarīgi, lai MVU varētu piedalīties *IPCEI* un gūt labumu no tiem. Komisija savā novērtējumā ņems vērā apstākļus, kuros ir mazāka iespējamība, ka paziņotais atbalsts nepamatoti izkropļos konkurenci, piemēram, atbalsta summas dēļ.
6. Lai *IPCEI* varētu īstenot, priekšnosacījums bieži vien ir būtiska valsts sektora iestāžu dalība, jo tirgus dalībnieki citādi nefinansētu šādus projektus. Gadījumiem, kad šādu projektu publiskais finansējums ir uzskatāms par valsts atbalstu, šajā paziņojumā ir paredzēti piemērojamie noteikumi, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū tiek saglabāti vienlīdzīgi nosacījumi.

---

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019) 640 final, 2019. gada 11. decembris).

² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” (COM(2020) 67 final, 2020. gada 19. februāris).

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Jauna Eiropas industriālā stratēģija” (COM(2020) 102 final, 2020. gada 10. marts).

⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas lielā stunda – jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei” (COM(2020) 456 final, 2020. gada 27. maijs).

⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai” (COM(2020) 103 final, 2020. gada 10. marts).

7. Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Attiecīgi šajā paziņojumā ir sniegtas norādes par kritērijiem, kurus Komisija piemēros, izvērtējot valsts atbalstu, kuru piešķir, lai veicinātu *IPCEI* īstenošanu. Tajā vispirms ir noteikta piemērošanas joma un sniegts to kritēriju saraksts, kurus Komisija izmantos, lai novērtētu *IPCEI* raksturu un svarīgumu Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanas nolūkā. Pēc tam paskaidrots, kā Komisija izvērtēs, vai *IPCEI* publiskais finansējums ir saderīgs ar valsts atbalsta noteikumiem.
8. Šajā paziņojumā nav izslēgta iespēja, ka atbalsts *IPCEI* īstenošanas veicināšanai var tikt atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties arī uz citiem LESD noteikumiem, jo īpaši Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem. Tomēr minētajos noteikumos var nebūt pilnībā ņemta vērā *IPCEI* nozīme, specifika un iezīmes. Tāpēc var būt nepieciešams piemērot īpašus atbilstības, saderības un procedūras noteikumus, kas paredzēti šajā paziņojumā.

2. PIEMĒROŠANAS JOMA

9. Komisija šā paziņojuma principus piemēros *IPCEI* visās saimnieciskās darbības nozarēs.
10. Šis paziņojums neattiecas uz:
  - a) pasākumiem, kas ir atbalsts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, kuri definēti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs⁶ vai turpmākās pamatnostādņēs, ar kurām tās groza vai aizstāj, izņemot uzņēmumus, kuri 2019. gada 31. decembrī nebija nonākuši grūtībās, bet kļuva par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem laikposmā no 2020. gada 1. janvāra līdz dienai, kad beidz piemērot Pagaidu regulējumu;
  - b) pasākumiem, kas ir atbalsts uzņēmumiem, uz kuriem attiecas neizpildīts līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu;
  - c) atbalsta pasākumiem, kas paši par sevi vai to nosacījumu vai finansēšanas metodes dēļ uzskatāmi par ES tiesību⁷ nedalāmu pārkāpumu, jo īpaši:

---

⁶ Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 249, 31.7.2014., 1. pp.). Kā paskaidrots minēto pamatnostādņu 23. punktā, ņemot vērā to, ka ir apdraudēta pati grūtībās nonākušā uzņēmuma pastāvēšana, šādu uzņēmumu nevar uzskatīt par piemērotu instrumentu citu sabiedriskās kārtības mērķu veicināšanai, kamēr nav nodrošināta tā dzīvotspēja.

⁷ Sk., piem., 2000. gada 19. septembra spriedumu Vācija/Komisija C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 78. punktu, un 2008. gada 22. decembra spriedumu *Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne* C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, 94.–116. punktu.

- i. atbalsta pasākumiem, ar kuriem atbalsta piešķiršanai izvirza nosacījumu, ka atbalsta saņēmēja galvenajai mītnei vai uzņēmējdarbības vietai pārsvarā jābūt attiecīgajā dalībvalstī,
- ii. atbalsta pasākumiem, ar kuriem atbalsta piešķiršanai izvirza nosacījumu, ka saņēmējam jāizmanto attiecīgajā valstī ražotās preces vai attiecīgās valsts pakalpojumi,
- iii. atbalsta pasākumiem, kas ierobežo saņēmēja iespēju iegūtos pētniecības, izstrādes un inovācijas rezultātus izmantot citās dalībvalstīs.

3. ATBILSTĪBAS KRITĒRIJI

11. Lai noteiktu, vai projekts ietilpst LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta darbības jomā, Komisija piemēros 3.1., 3.2. un 3.3. iedaļā noteiktos kritērijus.

3.1. Projekta definīcija

12. Atbalsta priekšlikumam jāattiecas uz atsevišķu projektu, kura mērķi un īstenošanas noteikumi, tostarp dalībnieki un finansējums, ir skaidri noteikti⁸.
13. Komisija par atbalstāmu var uzskatīt arī “integrētu projektu”, t. i., tādu atsevišķu projektu grupu, kas ir iekļauti vienotā struktūrā, plānā vai programmā ar kopīgu mērķi un vienotu sistēmisku pieeju. Integrētā projekta atsevišķie komponenti var attiekties uz dažādiem piegādes ķēdes posmiem, bet tiem ir jābūt savstarpēji papildinošiem un jānodrošina būtiska pievienotā vērtība Eiropas mērķa sasniegšanā⁹.

3.2. Visas Eiropas intereses

3.2.1. Vispārīgie kumulatīvie kritēriji

14. Projektam konkrētā, skaidrā un identificējamā veidā jādod ieguldījums viena vai vairāku ES mērķu sasniegšanā vai stratēģiju īstenošanā un būtiski jāietekmē ilgtspējīga attīstība, sabiedrības problēmu risinājumi vai vērtības radīšana visā ES.
15. Projektam jādod svarīgs ieguldījums ES mērķu sasniegšanā, piemēram, ar svarīgu devumu attiecībā uz Eiropas zaļo kursu¹⁰, digitālo stratēģiju¹¹, Eiropas Datu stratēģiju¹², jauno Eiropas industriālo stratēģiju¹³, *Next*

⁸ Pētniecības un izstrādes jomā gadījumos, kad divi vai vairāki projekti nav skaidri nošķirami viens no otra un jo īpaši, ja tiem katram atsevišķi nav tehnoloģiskās izdošanās izredžu, tie jāuzskata par vienu vienotu projektu.

⁹ Turpmāk atsevišķu projektu un integrētu projektu apzīmē vienkārši kā “projektu”.

¹⁰ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019) 640 final, 2019. gada 11. decembris).

¹¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” (COM(2020) 67 final, 2020. gada 19. februāris).

¹² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas Datu stratēģija” (COM(2020) 66 final, 2020. gada 19. februāris).

*Generation EU*¹⁴, jauno Eiropas pētniecības un inovācijas telpu¹⁵, jauno aprites ekonomikas rīcības plānu¹⁶ vai ES mērķi līdz 2050. gadam kļūt klimatneitrāli.

16. Projektam vajadzētu būt tādām, kas ir izstrādātas, lai pārvarētu nozīmīgas tirgus vai sistēmiskās nepilnības, kas neļauj to īstenot tādā pašā apmērā vai tādā pašā veidā, ja atbalsts netiek piešķirts, vai risinātu sabiedrības problēmas, kuras citādi nevarētu atrisināt vai novērst.
17. Ja vien mazāku skaitu neattaisno projekta raksturs¹⁷, projektā ir jāiesaista vismaz četras dalībvalstis, un tā sniegtais labums nedrīkst aprobežoties tikai ar finansētājām dalībvalstīm – tam jāizpaužas plašā ES daļā. Labumam, kas gaidāms no projekta, jābūt skaidri formulētam konkrētā un identificējamā veidā¹⁸.
18. Visām dalībvalstīm jādod reāla iespēja piedalīties topošā projektā. Izņemot gadījumus projekta rakstura dēļ, paziņotājām dalībvalstīm ir jāpierāda, ka visas dalībvalstis kontaktu, alianšu, sanāksmju vai partneru piemeklēšanas pasākumu veidā bija informētas par projekta iespējamo tapšanu un ka tām bija sniegta pienācīga iespēja piedalīties.
19. Labums, kas gaidāms no projekta, nedrīkst izpausties tikai attiecībā uz konkrētajiem uzņēmumiem vai konkrēto nozari, bet tam ir jābūt ar plašāku nozīmi un piemērojumu ES ekonomikā vai sabiedrībā, ko rada projekta pozitīvā netiešā ietekme (piemēram, sistēmiska ietekme uz vairākiem vērtību ķēdes līmeņiem, ietekme augšupējos vai lejupējos tirgos, alternatīvs izmantojums citās nozarēs vai pāreja uz citiem transporta veidiem), kas ir skaidri formulēta konkrētā un identificējamā veidā.

---

¹³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Jauna Eiropas industriālā stratēģija” (COM(2020) 102 final, 2020. gada 10. marts).

¹⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas lielā stunda – jāatjaunojas un jāpagatavo ceļš nākamajai paaudzei” (COM(2020) 456 final, 2020. gada 27. maijs).

¹⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “EPT – pētniecības un inovācijas jaunā ēra” (COM(2020) 628 final, 2020. gada 30. septembris).

¹⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu” (COM(2020) 98 final, 2020. gada 11. marts.)

¹⁷ Mazāks skaits dalībvalstu var būt attaisnojams gadījumos, kad, piemēram, projekts attiecas uz savstarpēji savienotām pētniecības infrastruktūrām un *TEN-T* projektiem, kuriem pēc būtības ir transnacionāla nozīme, jo tie ir daļa no fiziski savienota pārrobežu tīkla vai ir būtiski pārrobežu satiksmes pārvaldības vai sadarbības uzlabošanai.

¹⁸ Apstāklis, ka projektu īsteno uzņēmumi dažādās valstīs vai ka pētniecības struktūru turpmāk izmantotu dažādu dalībvalstu uzņēmumi, pats par sevi nav pietiekams, lai projektu kvalificētu kā *IPCEI*. Tiesa ir atbalstījusi Komisijas viedokli, ka projekts uzskatāms par visas Eiropas interesēs esošu 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē, ja tas ietilpst starpvalstu Eiropas programmā, kuru kopīgi atbalsta vairāku dalībvalstu valdības, vai tas ir rezultāts vairāku dalībvalstu saskaņotai rīcībai kopīgas problēmas novēršanai. 1998. gada 8. marta spriedums apvienotajās lietās *Exécutif régional wallon un SA Glaverbel v Komisija* C-62/87 un 72/87 ECLI:EU:C:1998:132, 22. punkts.

20. Projektam jāparedz būtisks atbalsta saņēmēja līdzfinansējums.
21. Projektā ir jāievēro princips “nenodari būtisku kaitējumu” un jānodrošina videi kaitīgu subsīdiu pakāpeniska pārtraukšana, kā atgādināts Eiropas zaļajā kursā¹⁹.

3.2.2. *Vispārīgie pozitīvie rādītāji*

22. Papildus 3.2.1. iedaļā norādītajiem kumulatīvajiem kritērijiem Komisijai būs labvēlīgāka attieksme pret šādiem projektiem:
  - a) projekta izstrādē ir iesaistīta Komisija vai cita juridiska struktūra, kurai Komisija ir deleģējusi savas pilnvaras, piemēram, Eiropas Investīciju banka vai Eiropas Investīciju fonds;
  - b) Projekta atlasē ir iesaistīta Komisija vai cita juridiska struktūra, kurai Komisija ir deleģējusi savas pilnvaras, ar nosacījumu, ka attiecīgā struktūra šajā nolūkā darbojas kā īstenojoša struktūra;
  - c) projekta pārvaldībā ir iesaistīta Komisija vai cita juridiska struktūra, kurai Komisija ir deleģējusi savas pilnvaras, un iesaistītās dalībvalstis;
  - d) projekts paredz plaša līmeņa sadarbību, ko raksturo partneru skaits, dažādu nozaru organizāciju vai dažāda lieluma uzņēmumu iesaiste un jo īpaši sadarbība starp lieliem uzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs;
  - e) projekts ietver līdzfinansējumu no kāda no ES fondiem²⁰ tiešā, netiešā vai dalītā pārvaldībā;
  - f) projektā ir ņemta vērā Taksonomijas regula²¹.

3.2.3. *Īpašie kritēriji*

23. Pētniecības, izstrādes un inovācijas projektiem jābūt ar izteiktu inovatīvu raksturu vai jārada nozīmīga pievienotā vērtība pētniecības, izstrādes un inovācijas izteiksmē, ņemot vērā sasniegto tehnisko līmeni attiecīgajā nozarē.
24. Projektiem, kas ietver pirmreizējo izmantošanu rūpniecībā, jāļauj izstrādāt jaunu produktu vai pakalpojumu ar augstu pētniecības un inovācijas saturu un/vai ieviest fundamentāli inovatīvu ražošanas procesu. Esošo iekārtu parasta modernizācija bez inovatīvas dimensijas un esošo produktu jaunāku versiju izstrāde nav kvalificējama kā pirmreizējā izmantošana rūpniecībā.
25. Šajā paziņojumā pirmreizējā izmantošana rūpniecībā nozīmē izmēģinājuma iekārtu izvērsšanu, demonstrējuma ražotnes vai unikālu aprīkojumu un iekārtas turpmākajos posmos pēc izmēģinājuma līnijas, tostarp testēšanas posmā, bet

---

¹⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019) 640 final, 2019. gada 11. decembris).

²⁰ ES finansējums, ko centralizēti pārvalda iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas ES struktūras, kas nav dalībvalstu tiešā vai netiešā kontrolē, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Valsts atbalstu var kumulēt ar finansējumu no kāda no ES fondiem, ja ir izpildīts 36. punktā minētais nosacījums.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

ne masveida ražošanu, ne komercdarbības²². Pirmreizējās izmantošanas rūpniecībā darbības var finansēt no valsts atbalsta, ciktāl pirmreizējā izmantošana rūpniecībā izriet no pētniecības, izstrādes un inovācijas darbības un ciktāl tā pati ietver ļoti nozīmīgu pētniecības, izstrādes un inovācijas komponentu, kas ir neatņemams un nepieciešams elements projekta sekmīgai īstenošanai. Pirmreizējo izmantošanu rūpniecībā var veikt cits subjekts, kas nav tas pats subjekts, kurš veica pētniecības, izstrādes un inovācijas darbības, ja vien pirmais minētais subjekts ir ieguvis tiesības izmantot iepriekšējo pētniecības, izstrādes un inovācijas darbību rezultātus un ja gan pētniecības, izstrādes un inovācijas darbības, gan pirmreizējā izmantošana rūpniecībā ir iekļautas vienā projektā.

26. Vides, enerģētikas, transporta, veselības vai digitālajiem projektiem, ciktāl uz tiem neattiecas 23. un 24. punkts, ir jābūt ļoti svarīgiem ES vides, klimata, enerģētikas (tostarp energoapgādes drošības), transporta, veselības vai digitālās stratēģijas ziņā vai arī jāsniedz būtisks ieguldījums iekšējā tirgū, tostarp, bet ne tikai šajās konkrētajās nozarēs.

3.3. Projekta svarīgums

27. Lai projektu varētu kvalificēt kā *IPCEI*, tam ir jābūt kvantitatīvi vai kvalitatīvi svarīgam. Tam jābūt īpaši svarīgam apjoma vai tvēruma ziņā un/vai jāietver ļoti nozīmīgs tehnoloģiskais vai finanšu risks.

4. SADERĪBAS KRITĒRIJI

28. Uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta pamata novērtējot, vai atbalsts *IPCEI* īstenošanas veicināšanai ir saderīgs ar iekšējo tirgu, Komisija vērtē 4.1., 4.2. un 4.3. iedaļā noteiktos kritērijus²³.
29. Lai novērtētu, vai paredzamā pozitīvā ietekme atsver iespējamo negatīvo ietekmi, Komisija veiks samēra pārbaudi.
30. Ņemot vērā projekta raksturu, Komisija attiecībā uz integrēta projekta atsevišķiem komponentiem var pieņemt, ka nozīmīgas tirgus vai sistēmiskas nepilnības vai sabiedrības problēmas, kā arī ieguldījums visas Eiropas interešu īstenošanā pastāv, ja projekts izpilda iepriekš 3. iedaļā sniegtajiem attiecināmības kritērijiem.

4.1. Atbalsta nepieciešamība un samērīgums

31. No atbalstu nedrīkst subsidēt tās projekta izmaksas, kas uzņēmumam rastos jebkurā gadījumā, un nedrīkst kompensēt saimnieciskās darbības parasto uzņēmējdarbības risku. Ir jāpierāda, ka projekta īstenošana bez atbalsta nebūtu iespējama vai arī tas tiktu īstenots mazākā mērogā vai tvērumā vai atšķirīgā veidā, kas ievērojami ierobežotu gaidāmo labumu²⁴. Atbalsts tiks

²² Ierobežota netipiska pārdošana saistībā ar testēšanas posmu, tostarp paraugu pārdošana vai pārdošana ar atgriezenisko saiti, vai sertifikācijas pārdošana, neietilpst jēdzienā “komercdarbība”.

²³ Tiesa uzskata, ka Komisijai attiecībā uz *IPCEI* saderības novērtējumu ir rīcības brīvība. 1998. gada 8. marta spriedums apvienotajās lietās *Exécutif régional wallon un SA Glaverbel v Komisija* C-62/87 un 72/87 ECLI:EU:C:1988:132, 21. punkts.

²⁴ Atbalsta pieteikums ir jāiesniedz pirms darbu sākuma, kas nozīmē ar ieguldījumu saistītu būvdarbu sākumu vai pirmās stingri noteiktās iekārtu pasūtījumu saistības vai citas saistības, kas padara

uzskatīts par samērīgu tikai tad, ja tādu pašu rezultātu nevarētu sasniegt ar mazāku atbalstu.

32. Dalībvalstij jāsniedz Komisijai pietiekama informācija par atbalstāmo projektu, kā arī izsmēlošs apraksts par hipotētisko scenāriju, kurā neviena dalībvalsts nebūtu piešķīrusi atbalstu. Hipotētiskais scenārijs var izpausties kā alternatīva projekta neesamība vai alternatīvs projekts, ko atbalsta saņēmējs ir apsvēris savā iekšējā lēmumu pieņemšanas procesā, un var attiekties uz alternatīvu projektu, kuru pilnībā vai daļēji īsteno ārpus ES. Lai pierādītu atbalsta saņēmēja iesniegtā hipotētiskā scenārija ticamību, paziņotāja dalībvalsts tiek aicināta iesniegt atbalsta saņēmēja attiecīgos iekšējos dokumentus, piemēram, valdes prezentācijas, analīzes, ziņojumus un pētījumus par šādiem alternatīviem projektiem.
33. Ja alternatīva projekta nav, Komisija pārbaudīs, vai atbalsta summa nepārsniedz minimumu, kas nepieciešams, lai atbalstāmajam projektam būtu pietiekama peļņa, piemēram, tāda, kas dod iespēju panākt iekšējās atdeves koeficientu, kurš atbilst nozares vai uzņēmuma specifiskajiem kritērijiem vai minimālajai rentabilitātes likmei. Šim nolūkam var izmantot arī parastos atdeves koeficientus, ko atbalsta saņēmējs sagaidītu citos līdzīgos ieguldījumu projektos, kopējās kapitāla izmaksas vai atdeves koeficientus, kas tiek parasti novēroti attiecīgajā nozarē. Visas saistītās paredzamās izmaksas un labumi jāņem vērā par visu projekta darbības laiku.
34. Maksimālais atbalsta līmenis tiks noteikts, ņemot vērā identificēto finansējuma deficītu attiecībā pret attiecināmajām izmaksām. Ja tas ir pamatojams ar finansējuma deficīta analīzi, atbalsta intensitāte var būt tāda, kas ļauj segt visas attiecināmās izmaksas. Finansējuma deficīts ir starpība starp pozitīvajām un negatīvajām naudas plūsmām visā ieguldījuma periodā, kura diskontēta pašreizējā vērtībā, pamatojoties uz piemērotu diskonta likmi, kas atspoguļo atdeves likmi, kura ir nepieciešama, lai saņēmējs varētu īstenot projektu, ņemot vērā ar to saistītos riskus. Attiecināmās izmaksas ir norādītas pielikumā²⁵.
35. Ja ir pierādīts, piemēram, ar uzņēmuma iekšējiem dokumentiem, ka atbalsta saņēmējam ir skaidri noteikta izvēle starp atbalstītu projektu un alternatīvu projektu bez atbalsta, Komisija salīdzinās paredzamo neto pašreizējo vērtību ieguldījumam atbalstītajā projektā un ieguldījumam hipotētiskajā projektā un ņems vērā dažādo uzņēmējdarbības scenāriju īstenošanās varbūtības.
36. Valsts atbalstu *IPCEI* īstenošanas veicināšanai var kumulēt ar ES finansējumu vai citu valsts atbalstu ar nosacījumu, ka piešķirtā publiskā finansējuma kopsumma attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām nepārsniedz vislabvēlīgāko finansējuma likmi, kas noteikta piemērojamajos ES tiesību aktos.
37. Lai nodrošinātu papildu garantiju, ka valsts atbalsts ir samērīgs un nepārsniedz nepieciešamo apjomu, Komisija var pieprasīt paziņotājam

---

ieguldījumu neatgriezenisku – atkarībā no tā, kurš apstāklis iestājas pirmais. Zemes pirkšanu un tādus sagatavošanās darbus kā atļauju saņemšanu un priekšizpēti veikšanu neuzskata par darbu sākumu.

²⁵ Integrētā projektā attiecināmās izmaksas detalizēti jānorāda katra atsevišķā projekta līmenī.

dalībvalstij piemērot atgūšanas mehānismu. Atgūšanas mehānismam būtu jānodrošina līdzsvarota peļņas sadale, ja projekts ir ienesīgāks, nekā prognozēts finansējuma deficīta analizē. Šāds mehānisms būtu jāizstrādā tā, lai saglabātu atbalsta saņēmējiem stimulu maksimāli palielināt ieguldījumus un projekta sniegumu. Dalībvalstīm nav liegts ieviest papildu vai stingrākus atgūšanas mehānismus.

38. Savā analizē Komisija ņems vērā šādus elementus:

- a) plānoto izmaiņu raksturojumu – dalībvalstij ir sīki jāraksturo rīcības izmaiņas, kādas tiek sagaidītas valsts atbalsta rezultātā, t. i., vai tiks uzsākts jauns projekts vai arī tiks palielināts projekta apjoms, tvērums vai temps. Rīcības izmaiņas jānosaka, salīdzinot plānotās darbības gaidāmos rezultātus un līmeni ar atbalstu un bez tā. Starpība starp šiem diviem scenārijiem norāda uz atbalsta pasākuma ietekmi un tā stimulējošo ietekmi;
- b) rentabilitātes pakāpi – ja projekts pats par sevi nebūtu pietiekami rentabls, lai privāts uzņēmums uzņemtos īstenot to, bet dotu nozīmīgu labumu sabiedrībai, ir lielāka ticamība, ka atbalstam piemīt stimulējoša ietekme.

39. Lai novērtētu faktiskos vai iespējamos starptautiskās tirdzniecības tiešos vai netiešos izkropļojumus, Komisija var ņemt vērā apstākli, ka konkurenti, kas atrodas ārpus ES, tieši vai netieši (pēdējo trīs gadu laikā) ir saņēmuši vai saņems tādas pašas intensitātes atbalstu par līdzīgiem projektiem. Tomēr, ja starptautiskās tirdzniecības izkropļojumi, ņemot vērā attiecīgās nozares īpašo raksturu, varētu rasties pēc vairāk nekā trīs gadiem, atsaucies periodu var attiecīgi pagarināt. Ja vien tas ir iespējams, attiecīgā dalībvalsts sniedz Komisijai pietiekamu informāciju, lai tā varētu izvērtēt situāciju, jo īpaši to, vai ir nepieciešams ņemt vērā konkurences priekšrocības, kādas ir konkurentam no trešās valsts. Ja Komisijai nav pierādījumu par piešķirto vai ierosināto atbalstu, tā savu lēmumu var balstīt arī uz netiešiem pierādījumiem. Komisija var arī veikt attiecīgus pasākumus, lai novērstu konkurences izkropļojumus, ko rada ārpus ES saņemtās subsīdijas.

40. Vācot pierādījumus, Komisija var izmantot savas izmeklēšanas pilnvaras²⁶.

41. Atbalsta instrumenta izvēle jāveic, ņemot vērā tirgus nepilnību vai citus nozīmīgus sistēmiskus trūkumus, kurus ar šo instrumentu cenšas novērst. Piemēram, ja pamatā esošā problēma ir nepietiekama piekļuve finansējumam, dalībvalstīm parasti būtu jāizmanto likviditātes atbalsts, piemēram, aizdevums vai garantija²⁷. Ja nepieciešams arī zināmā mērā dalīties ar uzņēmumu tā riskos, vēlamajam atbalsta instrumentam parasti vajadzētu būt atmaksājamam avansam. Atmaksājama atbalsta instrumenti parasti tiks uzskatīti par pozitīvu rādītāju.

---

²⁶ Skatīt 1. panta 3. punktu Padomes Regulā (ES) Nr. 734/2013 (2013. gada 22. jūlijs), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 204, 31.7.2013., 15. lpp.).

²⁷ Atbalstam garantiju veidā jābūt ierobežotam laikā, un atbalstam aizdevumu veidā jānosaka atmaksāšanas termiņš.

42. Komisijas attieksme būs labvēlīgāka pret projektiem, kas paredz pašu atbalsta saņēmēju ļoti nozīmīgu ieguldījumu vai neatkarīgu privāto ieguldītāju ievērojamu ieguldījumu. Ieguldījums materiālo un nemateriālo aktīvu veidā, kā arī zeme jānovērtē pēc tirgus cenām.
43. Atbalsta saņēmēju atlase konkurenci nodrošinot, pārredzamā un nediskriminējošā procedūrā tiks uzskatīta par pozitīvu rādītāju.

4.2. Nepamatotu konkurences izkropļojumu novēršana un samēra pārbaude

44. Dalībvalstij ir jāpierāda, ka ierosinātais atbalsta pasākums ir vispiemērotākais politikas instruments projekta mērķa sasniegšanai. Atbalsta pasākums netiks uzskatīts par piemērotu, ja to pašu rezultātu ir iespējams sasniegt ar citiem politikas instrumentiem vai atbalsta instrumentiem, kas rada mazākus konkurences izkropļojumus.
45. Lai atbalsts būtu saderīgs, atbalsta pasākuma negatīvajai ietekmei, kas izpaužas kā konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, jābūt ierobežotai un mazākai par pozitīvo ietekmi, kas izpaužas kā devums visas Eiropas interesēs esošu mērķu sasniegšanā.
46. Novērtējot atbalsta pasākuma negatīvo ietekmi, Komisija savā analīzē pievērsīsies atbalsta paredzamajai ietekmei uz konkurenci starp uzņēmumiem attiecīgajos produktu tirgos, tostarp augšupējos vai lejupējos tirgos, un jaudas pārpalikuma riskam.
47. Komisija novērtēs, vai pastāv risks, ka tiks ierobežota piekļuve tirgum un radīts dominējošs stāvoklis tirgū, īpaši gadījumos, ja izpētes rezultāti netiek izplatīti vai to izplatīšana ir ierobežota. Projektos, kas ietver infrastruktūras izbūvi²⁸, ir jāievēro principi par brīvu un nediskriminējošu piekļuvi infrastruktūrai, nediskriminējošu cenu noteikšanu un tīkla ekspluatāciju, tostarp tie, kas noteikti ES tiesību aktos²⁹.
48. Komisija novērtēs iespējamo negatīvo ietekmi uz tirdzniecību, tostarp risku, ka starp dalībvalstīm varētu notikt "subsīdēšanas sacensība", jo īpaši attiecībā uz atrašanās vietas izvēli.
49. Savā novērtējumā par iespējamo negatīvo ietekmi uz tirdzniecību Komisija skatīs, vai atbalstam ir izvirzīts nosacījums, ka atbalsta saņēmēja ražošanas darbība vai jebkāda cita darbība jāpārceļ no citas EEZ valsts uz tās dalībvalsts teritoriju, kura piešķir atbalstu. Šāds nosacījums šķiet kaitējam iekšējam tirgum neatkarīgi no faktiski zaudēto darbvietu skaita atbalsta saņēmēja sākotnējā uzņēmējdarbības vietā EEZ.

4.3. Pārredzamība

50. Dalībvalstīm jānodrošina, ka Komisijas atbalsta pārredzamības modulī vai visaptverošā valsts atbalsta tīmekļa vietnē valsts vai reģionālā līmenī tiek publicēta šāda informācija:

---

²⁸ Skaidrības labad jāprecizē, ka izmēģinājuma līnijas netiek uzskatītas par infrastruktūru.

²⁹ Ja projekts ietver enerģētikas infrastruktūru, tam piemēro tarifu un piekļuves noteikumus un atsaistes prasības, ja to prasa iekšējā tirgus tiesību akti.

- a) lēmuma par individuāla atbalsta piešķiršanu un attiecīgo īstenošanas noteikumu pilns teksts vai saite uz to;
  - b) piešķirējas iestādes vai iestāžu identitāte;
  - c) katra atbalsta saņēmēja nosaukums un identifikators, izņemot komercnoslēpumus un citu konfidenciālu informāciju pienācīgi pamatotos gadījumos un ar Komisijas piekrišanu saskaņā ar Komisijas paziņojumu par dienesta noslēpumu valsts atbalsta lēmumos³⁰;
  - d) atbalsta instruments³¹, atbalsta elements un, ja tie atšķiras, atbalsta nominālā summa, kas izteikta kā katram saņēmējam piešķirtā pilnā summa valsts valūtā;
  - e) piešķiršanas datums un publicēšanas datums;
  - f) uzņēmuma veids (mazs vai vidējs uzņēmums / liels uzņēmums);
  - g) saņēmēja atrašanās vietas reģions (*NUTS* II līmenī vai zemākā līmenī);
  - h) saņēmēja darbības galvenā ekonomikas nozare (*NACE* grupas līmenī);
  - i) atbalsta mērķis.
51. Prasība publicēt informāciju attiecas uz individuāla atbalsta piešķirumiem, kas pārsniedz 500 000 EUR. Šī informācija ir jāpublicē pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu, tā jāglabā vismaz 10 gadus, un tai bez ierobežojumiem jābūt pieejamai sabiedrībai³².

5. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

5.1. Paziņošanas pienākums

52. Saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu dalībvalstīm iepriekš jādara zināmi Komisijai visi plāni piešķirt vai mainīt valsts atbalstu, tostarp atbalstu *IPCEI*.
53. Vienā un tajā pašā *IPCEI* iesaistītās dalībvalstis, kad vien iespējams, tiek aicinātas iesniegt Komisijai kopīgu paziņojumu, tostarp kopīgu dokumentu, kurā aprakstīts *IPCEI* un pierādīta tā atbilstība.

5.2. *Ex-post* izvērtējums un ziņošana

54. Par projekta izpildi jāsniedz regulāri ziņojumi. Vajadzības gadījumā Komisija var pieprasīt veikt *ex post* izvērtējumu.

5.3. Piemērošana

55. Šis paziņojums tiks piemērots no 2022. gada 1. janvāra.

³⁰ C(2003) 4582 (OV C 297, 9.12.2003., 6. lpp.).

³¹ dotācija / procentu likmes subsīdija; aizdevums / atmaksājami avansi / atmaksājama dotācija; garantija; nodokļu atvieglojums vai atbrīvojums no nodokļiem; riska finansējums; cits (precizējiet). Ja atbalstu piešķir, izmantojot vairākus atbalsta instrumentus, atbalsta summa jānorāda par katru instrumentu.

³² Šī informācija jāpublicē 6 mēnešu laikā no piešķiršanas dienas. Nelikumīga atbalsta gadījumā dalībvalstīm būs jānodrošina, ka šī informācija tiek publicēta *ex post* 6 mēnešu laikā no Komisijas lēmuma datuma. Informācijai jābūt pieejamai formātā, kas nodrošina iespēju datus meklēt, izgūt un viegli publicēt internetā, piemēram, *CSV* vai *XML* formātā.

56. Komisija šajā paziņojumā izklāstītos principus piemēros visiem paziņotajiem atbalsta projektiem, attiecībā uz kuriem tai jāpieņem lēmums pēc paziņojuma piemērošanas sākuma datuma, pat tad, ja par projektiem paziņots pirms minētā datuma.
57. Saskaņā ar paziņojumu par to noteikumu noteikšanu, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai³³, nepaziņota atbalsta gadījumā Komisija piemēros šo paziņojumu, ja atbalsts piešķirts pēc paziņojuma piemērošanas sākuma datuma, bet visos citos gadījumos – noteikumus, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas laikā.

---

³³ *Commission notice on the determination of the applicable rules for the assessment of unlawful State aid* (OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.).

Briselē, **XXX**.
[...](2021) **XXX** draft

ANNEX 1

PIELIKUMS

dokumentam

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi
sekmēt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs**

PIELIKUMS
ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS

- a) Priekšizpēte, tostarp sagatavošanas tehniskie pētījumi, un projekta realizācijai nepieciešamo atļauju saņemšanas izmaksas.
- b) Izmaksas par instrumentiem un aprīkojumu (tostarp par iekārtām un transportlīdzekļiem), ciktāl un cik ilgi tos izmanto projektā. Ja šo instrumentu un aprīkojuma izmantošanas laiks projektā neaptver visu amortizācijas laiku, par attiecināmajām izmaksām uzskatāmas tikai tādas amortizācijas izmaksas, kas atbilst projekta ilgumam, tās aprēķinot saskaņā ar labu grāmatvedības praksi.
- c) Ēku, infrastruktūras un zemes iegādes (vai būvniecības) izmaksas, ciktāl un cik ilgi tās izmanto projektā. Ja izmaksas nosaka kā komerciālās nodošanas izmaksas vai faktiski radušās kapitāla izmaksas pretstatā amortizācijas izmaksām, zemes, ēku vai infrastruktūras atlikušo vērtību atņēma no finansējuma deficīta *ex ante* vai *ex post*.
- d) Izmaksas par citiem materiāliem, piederumiem un līdzīgiem produktiem, kuri nepieciešami projektam.
- e) Izmaksas par patentu un citu nemateriālo aktīvu iegūšanu, validēšanu un aizstāvēšanu. Izmaksas par līgumpētījumiem, zināšanām un patentiem, kuri iegādāti vai kuru licences saņemtas no ārējiem avotiem godīgas konkurences apstākļos, kā arī izmaksas par konsultantu pakalpojumiem un līdzvērtīgiem pakalpojumiem, kas izmantoti vienīgi projekta mērķiem.
- f) Personāla un administrācijas izmaksas (tostarp pieskaitāmās izmaksas), kas tieši izriet no pētniecības, izstrādes un inovācijas darbībām, tostarp tām darbībām, kas saistītas ar pirmreizējo izmantošanu rūpniecībā, vai infrastruktūras projekta gadījumā – izmaksas infrastruktūras būvniecības laikā.
- g) Kapitāla un darbības izdevumi, ciktāl un cik ilgi tos izmanto projektā, ja atbalstāmais projekts ir pirmreizējā izmantošana rūpniecībā, ar nosacījumu, ka šī izmantošana rūpniecībā izriet no pētniecības, izstrādes un inovācijas darbības un pati par sevi ietver ļoti nozīmīgu pētniecības, izstrādes un inovācijas komponentu, kas ir neatņemams un nepieciešams elements projekta sekmīgai īstenošanai. Darbības izdevumiem ir jābūt saistītiem ar šādu projekta komponentu.
- h) Citas izmaksas var tikt akceptētas, ja tās ir pamatotas un nedalāmi saistītas ar projekta īstenošanu, izņemot darbības izmaksas, uz kurām neattiecas g) punkts.